Groen Thurlede

Schiedamse Volkstuindersvereniging Thurlede Jaargang 10, editie 3, herfst 2026

VOLKSTUINVERENIGING THURLEDE

Een ooievaarsdroom hoog boven de tramrails

Tekst en foto's I Ben van den Broek

Begin april ontdekte ik een bijzonder tafereel: een ooievaar was druk bezig met het bouwen van een nest boven op een paal van de bovenleiding van de tram. Een onverwachte plek voor zo'n groot bouwwerk, maar wat een prachtig moment om van zo dichtbij mee te maken — gewoon vlak bij mijn huis.

Bij ooievaars begint meestal het mannetje met de nestbouw. Hij arriveert vaak als eerste in het voorjaar bij de broedplaats en zoekt een geschikte plek uit, zoals een paal, dak of boom. Vervolgens verzamelt hij takken en ander materiaal om het nest laag voor laag op te bouwen.

Wanneer het vrouwtje arriveert, beoordeelt zij het nest en helpt ze mee om het verder af te maken en te verstevigen. Samen blijven ze het nest uitbreiden. Soms jarenlang, waardoor ooievaarsnesten kunnen uitgroeien tot indrukwekkende bouwwerken van honderden kilo's.

Na een tijdje kreeg het mannetje gezelschap van een vrouwtje. Samen leken ze helemaal tevreden met hun bijzondere woonplek hoog boven de tramrails. Toch kwam er uiteindelijk geen nageslacht. Was het een te warme periode? Waren ze nog te onervaren? Of speelde er iets anders? We zullen het nooit weten.

De natuur laat zich niet altijd voorspellen. Hopelijk keren ze in het volgende broedseizoen terug en krijgt dit bijzondere nest alsnog een nieuw hoofdstuk in hun verhaal.

160 kilometer in 24 uur

Op 23 en 24 mei, het waren twee snikhete dagen, organiseerde de Rotterdamse Wandelsport Vereniging de Continental-Centurion wedstrijd in Schiedam. Misschien heb je deze dappere wandelaars wel voorbij zien sjokken. De Continental Centurion loop is overgewaaid uit Engeland. Daar zijn ze begonnen met deze extreme wandelwedstrijd. In 24 uur moet 100 mijl (ongeveer 160 kilometer) lopend worden afgelegd. Om het jaar gebeurt dat in Schiedam. De deelnemers wandelen steeds hetzelfde rondje langs en door het Beatrixpark. Toen ik een deelnemer vroeg waarom hij hieraan meedoet, antwoordde hij: "Ik moet toch wat doen?"

Lief!

Zo lief. Toen we op een snikhete dag richting onze tuin fietsten, werden we verrast door deze lieverd die ons een verkoelend fruitstokje aanbood.

Groen Thurlede

Woord vooraf

Weer was het zomer. Het valt niet mee om tijdens een hittegolf - het is 30 graden - over de komende herfst te schrijven. Het voorblad leidt schitterend in, maar dan. Een aantal zaken ligt vast. De natuur gaat uiteraard de bloemenpracht ten grave dragen. De loofbomen massaal ontbladeren. Wat nog rest van de insecten wordt zonder mededogen massaal uitgeroeid.

Zal daarna de herfst verlossend regen brengen of juist noodweer met veel storm. Het is moeilijk in te schatten. Ongewoon lijkt nu de norm.

Wat gaat daarna de winter brengen. Eindelijk weer vorst en ijs of kan de zonnebril niet opgeborgen. Blijft de winter weer te warm. Wie durft er iets te voorspellen? Ook opa's eksteroog zwijgt in alle talen.

Laten we maar uitzien naar de lente. De natuur veert weer op, alles barst van leven. Het jonge groen is niet te temmen.

En de ouwe tuinder kan op zijn terras weer genieten van het leven.

Jan van der Waal

Deadline winternummer

De deadline voor het winternummer is 15 november 2026. Zie voor het inzenden van kopij in het colofon bij redactieadres.

4	Wies en Wietske in de moestuin
5	Gedicht
6	Nieuwe borden
7	Vogels op Thurlede
8	Column
9	Groenactiviteiten
10	Interview
12	Interview

COLOFON

Redactie
Ellen Boonstra-de Jong, Ben van den Broek, Rianne Collignon, Janet van Huisstede, Theo Reyman, Jan van der Waal en Wies van der Waal-van Noort.

Drukker
Editoo B.V. Arnhem

Omslag
Patrick van Huët

Redactieadres
jvdwa10@planet.nl. Groen Thurlede is een uitgave van de Schiedamse Volkstuindersvereniging Thurlede (thurlede.nl). Kopij kan worden ingezonden via communicatie@thurlede.nl. Geef duidelijk aan dat de kopij bestemd is voor de redactie van Groen Thurlede.

Wies en Wietske in de moestuin

Door Wies en Wietske

Momenteel zitten we midden in de zomer. Eindelijk kunnen we oogsten van wat we in het voorjaar gezaaid en in de kas bij Wietske hebben laten ontkiemen.

Bij Wies
Zo rond mei, net voor de "IJsheiligen", was ik zo onverstandig om toch al een en ander in de koude grond te zetten. Wat een smulpartij is dat geweest voor de slakken EN het konijntje. Van de zes bietenstekken hebben twee het gered. Van de boterboontjes van de zes ook twee.

De prei doet het prima en de bloemkool ook… totdat het koolwitje een gaatje vond in het net en al haar nakomelingen op mijn bloemkooltjes heeft afgezet. Ach ja, de natuur. De pronkbonen doen het goed en de zonnebloemen draaien lief hun kopjes mee met de zon.

Wat het raadsel van de verdwenen aardbeien onder het groene net betreft: Op een ochtend kijk ik rond 6 uur naar buiten en zie een waterhoentje op de bak van de slaplantjes staan. Ze springt op het groene net, laat zich rustig zakken en pikt een rijpe aardbei van de plant. Ze springt opzij. Geeft stukjes aardbei aan haar kroost en springt weer op de bak. Hier wilde ik een foto van maken. Helaas ging de deur met een piepje open en weg was de familie waterkip. Ze moet het vaker hebben gedaan, want we hebben niet één rijpe aardbei kunnen eten. Volgende lente zal ik toch iets moeten verzinnen om een betere oogst te krijgen.

De kas van Wietske

Wies bij de zonnebloem die bijna uit komt. En natuurlijk de vogelverschrikker die ze onlangs maakte in de workshop van Marleen.

Bij Wietske
Een deel van de planten kon ik in de kas laten staan. Mijn tomaten , komkommers en paprika en pepertjes gaven daardoor wel een redelijke oogst. De bloemkolen liet ik ook binnen staan vanwege de koolwitjes die ik daarmee hoopte te vermijden maar gek genoeg groeiden de planten niet verder.

Buiten in de bakken had ik veel bonensoorten. De boter-, snij- en tuinbonen hebben een mooie oogst gegeven en ik eet er nog steeds van. De boterboontjes zijn zalig! De prei heb ik heel dom in een bak met daaronder worteldoek gezet. Die groeide daardoor natuurlijk niet. De aubergine deed het buiten ook niet goed. Die ga ik volgend jaar in de kas proberen. En de venkel groeide niet uit tot een knol, terwijl hij dat bij Wies wel deed. Geen idee waarom. Ik had er wel leuke schermbloemen van. Ook deden mijn zonnebloemen het juist helemaal niet en bij Wies wel. Waar die verschillen hem dan in zitten is me een raadsel.

Ik heb ook genoten van de aanblik van mijn mooie kas en alle planten erin. Het geeft een leuke sfeer aan de tuin.

Waar, oh waar?

Jan van der Waal

Het is de ouwe tuinder droef te moede
Hij die met plezier aan onkruid trekt
Zit voortdurend op de vraag te broeden
Waar, oh waar is het insect.

Laatst nog, een verse paardendrol
Vroeger kraamkamer, een openbare wieg
Met maden heel vaak overvol
Nu bezocht door slechts één vlieg

De vlinderstruik lijkt wel verdoemd
Vroeger zogen de vlinders erop los
Nu, zelfs geen bijtje, die er zoemt
Waar ben je toch mijn "Kleine Vos".

In de avondzon op zijn terras
Denkt hij met weemoed terug
Aan hoe het in het verleden was
Waar, oh waar is nu de mug.

Een foto van de muggenbult
Dat irritante muggenteken
Mag, door rood nagelgekras omhuld
In het Unesco Werelderfgoed niet ontbreken.

Nieuwe borden wijzen de weg op Thurlede

Tekst en foto's I Janet van Huisstede

Wellicht heb je het al gezien: er hangen nieuwe toegangsborden aan de hekken en de plattegronden bij de ingangen zijn vernieuwd. Op de borden is niet alleen de nieuwe huisstijl van Thurlede doorgevoerd. René Romijn uit het bestuur, en tuinders Janet van Huisstede van team Communicatie en Eveline Creemers van VandeReclame voerden meteen een aantal verbeteringen door. Ad van der Kouwe van Manifesta ontwierp de borden en VandeReclame maakte de borden voor inkoopsprijs. Eveline en haar collega hingen de borden zelf op. Ook het nieuwe doek voor de braderiekraam werd door Eveline geproduceerd. In de toekomst komen er wellicht ook vlaggen aan vlaggenmasten te hangen bij de ingangen.

Eveline Creemers

Plattegronden: U staat hier
Ook de plattegronden zijn op tal van punten verbeterd. Met de aanduiding 'U staat hier' weten bezoekers waar ze zich bevinden bij het park. De verschillende ingangen, speeltuinen, de Tuinwinkel en het website-adres zijn aangegeven. De aanduiding 'Verenigingsgebouw' is veranderd in 'Verenigingshuis'. Het is immers geen stapel stenen, maar een plek waar tuinders zich thuis mogen voelen! De aanduiding voor het Gereedschapshuis is verwijderd, want dat brengt de verkeerde mensen wellicht op verkeerde gedachten. Tuinders weten immers wel waar dat gebouw zich bevindt.

Ingangen duidelijker
De borden hebben nu allemaal een duidelijke aanduiding van de plek:
Ingang Oost, Parkweg Zuidzijde
Ingang Oost, Parkweg Noordzijde
Ingang West, Parkweg-zijde
Ingang West, Poldervaartzijde.
Zo komt je visite nooit voor de verkeerde ingang te staan. En als je bijvoorbeeld medicijnen laat bezorgen, kun je duidelijk maken welke ingang de bezorger moet hebben. Daarnaast is er toegevoegd dat iedereen van 7.00 tot 18.00 uur welkom is. Dat klinkt vriendelijker dan dat je meldt dat het verboden is tussen 18.00 en 7.00 uur.

Groen wint van grijs

Het is een wonder. Door het nog niet zo lang vernieuwde asfalt piepen alweer plukjes groen. Hoe dat komt? Zodra er kieren in het asfalt zitten, kan er zand tussenwaaien en kunnen gras- en onkruidzaadjes wortelschieten. Als de plantjes groeien, worden de wortels groter en duwen ze de stukjes asfalt steeds verder uit elkaar.

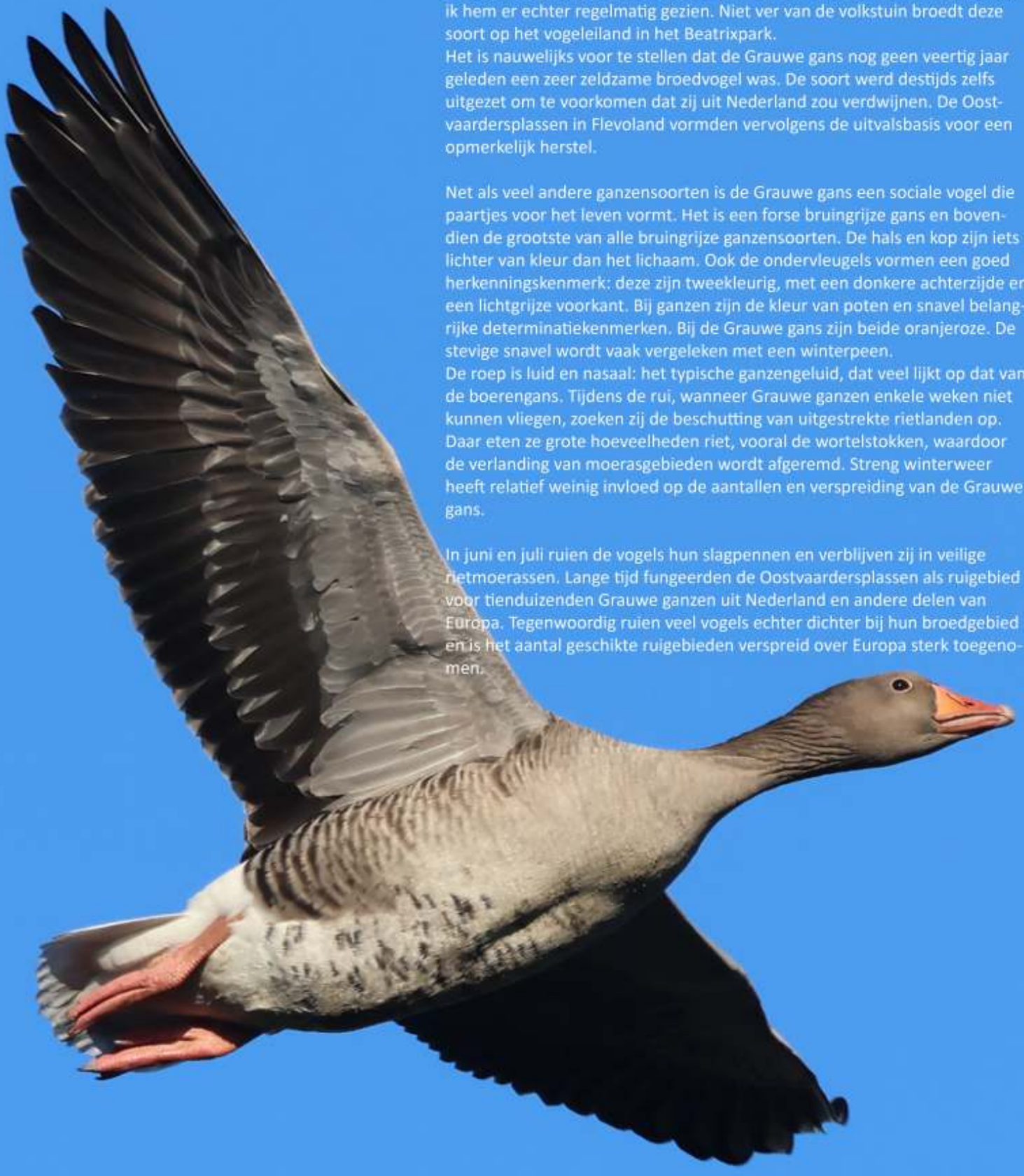

De Grauwe gans is geen vaste bezoeker van de volkstuin. Overvliegend heb ik hem er echter regelmatig gezien. Niet ver van de volkstuin broedt deze soort op het vogeleiland in het Beatrixpark.
Het is nauwelijks voor te stellen dat de Grauwe gans nog geen veertig jaar geleden een zeer zeldzame broedvogel was. De soort werd destijds zelfs uitgezet om te voorkomen dat zij uit Nederland zou verdwijnen. De Oostvaardersplassen in Flevoland vormden vervolgens de uitvalsbasis voor een opmerkelijk herstel.

Net als veel andere ganzensoorten is de Grauwe gans een sociale vogel die paartjes voor het leven vormt. Het is een forse bruingrijze gans en bovendien de grootste van alle bruingrijze ganzensoorten. De hals en kop zijn iets lichter van kleur dan het lichaam. Ook de ondervleugels vormen een goed herkenningskenmerk: deze zijn tweekleurig, met een donkere achterzijde en een lichtgrijze voorkant. Bij ganzen zijn de kleur van poten en snavel belangrijke determinatiekenmerken. Bij de Grauwe gans zijn beide oranjeroze. De stevige snavel wordt vaak vergeleken met een winterpeen.
De roep is luid en nasaal: het typische ganzengeluid, dat veel lijkt op dat van de boerengans. Tijdens de rui, wanneer Grauwe ganzen enkele weken niet kunnen vliegen, zoeken zij de beschutting van uitgestrekte rietlanden op. Daar eten ze grote hoeveelheden riet, vooral de wortelstokken, waardoor de verlanding van moerasgebieden wordt afgeremd. Streng winterweer heeft relatief weinig invloed op de aantallen en verspreiding van de Grauwe gans.

In juni en juli ruien de vogels hun slagpennen en verblijven zij in veilige rietmoerassen. Lange tijd fungeerden de Oostvaardersplassen als ruigebied voor tienduizenden Grauwe ganzen uit Nederland en andere delen van Europa. Tegenwoordig ruien veel vogels echter dichter bij hun broedgebied en is het aantal geschikte ruigebieden verspreid over Europa sterk toegenomen.

Grauwe gans

Anser anser

Ben van den Broek

Open huisje

Kwartaalcolumn

Het is bloed verzengend heet. Ik fiets door groen Thurlede, waarvoor? Dat doe ik altijd als ik een column ga schrijven. Om inspiratie op te doen. Maar het is – sorry dat ik het zeg – een klote zomer. De mussen vallen van het dak, zei laatst iemand op de televisie. Het gezegde is toch; de mussen vallen dood van het dak? Goed, we houden het even bij woorden.

Normaal kom je nog weleens iemand tegen in dit park, maar nu zie ik geen kip. Het is buitengewoon rustig en ik begrijp het wel. Welke tuinder gaat er aan de slag met deze uitzonderlijk hoge temperatuur? Gelukkig heb ik met vrienden op de tuin afgesproken en ik ontvang ze hartelijk onder de grote parasol, terwijl een fris windje voor enige verkoeling zorgt. Maar daarmee heb ik nog geen column.

De volgende dag - thuis – besluit ik een bezoek te brengen aan het digitale Thurlede. De vernieuwde website ziet er beslist fruitig uit. Lekker overzichtelijk, gemakkelijk te volgen. Ik lees de entree; "In Schiedam, tussen stad en natuur, vind je ons groene park, waar rust en activiteit elkaar ontmoeten. Wandel langs de tuinen, luister naar fluitende vogels, voel het gras onder je voeten en geniet van de bloemen en zoemende insecten".

Méér citeer ik niet. Kijk zelf maar op de site. Ik merk daar een kenterende tendens. Het gaat niet alleen over een verzameling van tuinen en mensen met een groen hart. Kennelijk zijn buitenstaanders ook welkom, want – in tegenstelling tot de oude borden bij de ingang van het park met de sluitingstijden, vertelt de site dat ons park dagelijks toegankelijk is van 7.00 tot 18.00 uur.

En dit typeert de vooruitgang die ik graag zie; Thurlede is er niet alleen voor de noeste volkstuinders, maar ook voor de Schiedammers die willen genieten van de rust, de groene ruimte middenin onze drukke Jeneverstad. Thurlede is geen besloten gemeenschap, maar een extroverte club. Laten we méér aan de weg timmeren en gastvrij zijn. Hoe dan?

In juli verscheen het nieuwe blad NOORD MAGAZINE. Daarin staan artikelen over natuurcentrum De Boshoek, over de Vrienden van het Beatrixpark, ontmoetingscentrum De Werf, enz. Het interview met de nieuwe wethouder Danny van Gulik spreekt mij aan. Ook iets voor Groen Thurlede, denkend aan een goede relatie met het gemeentebestuur? Laten we ons unieke park méér openstellen voor onze stadsgenoten en aan de (buiten)weg timmeren, bijvoorbeeld door een evenement als 'Open huisje' voor alle Schiedammers.

Thijs

Terugblikken en vooruitkijken

Filmavond. Onder het maaiveld

Ecologisch tuinieren betekent samenwerken met de natuur. Geen chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest, maar aandacht voor een gezonde bodem, planten die van nature in onze omgeving voorkomen en ruimte voor insecten en vogels.

De film Onder het maaiveld neemt ons mee naar de fascinerende wereld onder onze voeten. De film laat zien hoe bijzonder en belangrijk een gezonde bodem is. Er leven namelijk in één theelepel gezonde grond meer levende organismen dan er mensen op aarde zijn.

Trudy Rijkuiter verzorgt de inleiding. Na afloop is er gelegenheid om vragen te stellen en na te praten. Samen met haar man René beheert Trudy drie volkstuinen in Vlaardingen, volledig volgens de principes van de permacultuur.

Met dank aan Selma van Huijzen (tuinnummer 237) voor de tip!
Woensdag 28 oktober | 19.00 – 21.30 uur in het Verenigingshuis. Kosten: 2,00, inclusief koffie of thee met iets lekkers.

De tuinactiviteitencommissie denkt graag na over nieuwe activiteiten voor onze vereniging. Heb je een idee voor een workshop, ruilmarkt, lezing of iets heel anders? Laat het ons weten! Mail naar: irmavijfwinkel@gmail.com

Honing slingeren

Op zaterdag 6 juni gaven onze imkers Margreet van der Knaap en Henk Rozemuller een enthousiaste demonstratie van het slingeren van honing. Zij lieten zien hoe de honing uit de bijenkasten wordt gehaald en vervolgens wordt geslingerd. - Natuurlijk was er gelegenheid om de honing te proeven en te kopen. De demonstratie vond plaats in het Verenigingshuis. Voor de kinderen zorgde Marleen Ebbinghaus voor prachtige bijenschmink. Het was een gezellige en leerzame middag voor jong en oud.

Workshop kerst

Op woensdag 16 december staat er een gezellige en creatieve kerstworkshop op het programma. Marleen Ebbinghaus, die altijd de leukste en verrassendste ideeën heeft, neemt ons mee in de kerstsfeer. Wat we precies gaan maken, houden we nog even als verrassing!

Zin in een gezellige avond, lekker creatief bezig zijn en alvast een beetje in kerstsfeer komen? Meld je dan aan via de tuinagenda!

Woensdag 16 december | 19.00 – 21.00 uur. Kosten: 7,50 (materiaal en koffie of thee met iets lekkers).

De feelgood-tuin van Misko, Marja, Theo en Ingeborg

Tekst I Janet van Huisstede. Foto's I Annemarie van Grinsven

Theo en Marja werden elf jaar geleden op het spoor van een volkstuin gezet door hun dochter Ingeborg die ook van tuinieren houdt. Theo: "Ingeborg wilde graag samen met Marja een tuin hebben. We hebben toen vier tuinen op Thurlede bezocht. De ene was te oud, de ander te donker onder te veel bomen, een volgende te duur, maar dit huis was precies leuk. Het huisje was in goede staat, maar de tuin was helemaal overgroeid en het gras stond kniehoog. We hebben de tuin flink gefatsoeneerd, en het bruine huisje lichter gemaakt met grijze beits. Omdat de vader van onze schoonzoon uit Kroatië komt, hebben we het huis 'Klein Kroatië' genoemd. We hebben er ook een mooi schilderij van de Adriatische zee hangen.

Voor mij komen er in de tuin twee sporen samen. Ik fietste twintig jaar lang door het Beatrixpark naar mijn werk en terug. Al dat groen gaf mij een fijne ontspanning. De rust en stilte op Thurlede is heerlijk. En als je wilt, pak je lekker iets op in de tuin, want er is altijd wat te doen.

Ik bekommer mij om het huisje, mijn schoonzoon Misko zorgt voor de grove beplanting en het zware werk, en mijn vrouw Marja zorgt met onze dochter Ingeborg voor het fijne groen, de groenten en het fruit. Ik heb regelmatig kieren te dichten, want ons huis staat op twee betonnen platen, waarvan er één een beetje verzakt, waardoor er tussen de balken kieren ontstaan.

Onze tuin is hoofdzakelijk een feelgood-tuin, waar we het heerlijk vinden om met onze kinderen en kleinkinderen samen te komen.

Ingeborg heeft een paar vakken met groenten. Vorig jaar rooide ze in het bijzijn van onze kleindochter wat aardappels. Onze kleindochter wist niet wat ze zag… ze had nooit gedacht dat aardappels zo uit de grond komen. Dus het is goed dat we kinderen leren waar ons voedsel vandaan komt."

De boom in

Een bezoek aan arboretum Trompenburg in Rotterdam is zo de moeite waard. Op 19 en 20 september is er weer de jaarlijkse plantenmarkt. Voor ieder wat wils en de experts kunnen je adviseren welke planten in jouw tuin het goed doen. Kinderen kunnen op zaterdag 19 september letterlijk de boom in. Met de boomverzorger mogen ze tussen 10.00 uur en 17.00 uur een van de meest bijzondere eikenbomen van Trompenburg beklimmen. Veiligheid voor alles, dus de kinderen krijgen een "harnas" aan.

Warm hè?

De redactie ging in gesprek met tuinders over de warme zomer en de droogte.

"Ik heb weinig aan de tuin gedaan en vooral mezelf in leven gehouden."

"Rustig zitten en niks doen. Ik heb drie regentonnen van ieder 300 liter en daar ben ik de zomer goed mee doorgekomen. Te koop bij Hornbach."

"IK HEB ALLEEN DE PLANTEN IN DE KAS EN IN DE POTTEN WATER GEGEVEN."

"Ik zit al maanden in de schaduw."

"Ik geef alleen water op essentiële plekken. Normaal gebruik ik daar slootwater voor, maar toen dat niet meer mocht, sproeide ik met kraanwater. Ook heb ik bomen in de windvang water gegeven."

"Ik ben niet veel op de tuin geweest en heb niets gedaan om de planten in leven te houden. Het valt me mee dat het gras er nog zo goed uitziet en er zit zelfs nog water in de vijver. Ook de planten die ik uit Zeeland meenam, staan er goed bij vanwege de kleigrond hier, net zoals in Zeeland."

"We hebben niet veel gedaan. Onze schoonzoon gaf 's avonds na zijn werk de planten water. Eerst uit de sloot en nu uit de kraan. Normaal ziet de tuin er veel mooier uit. Zie je het onkruid tussen de tegels? Dat houden we anders normaal bij hoor."

"Ik ben blijven sproeien, en gebruik daarvoor het slootwater. Toen dat niet meer mocht heb ik kraanwater gebruikt. Wij hebben vooral groenten etc. in de tuin staan, dus dat moest om ze in leven te houden. We kweken veel in grote plastic bakken. Die graven we voor de helft in. Zo blijft de aarde koel en je kunt de planten heel gericht water geven."

"Ik voel me verantwoordelijk voor het watergebruik en ga er zuinig mee om. Ik kijk dus goed welke planten echt water nodig hebben. Zo ben ik mijn pas geplante appelboom water blijven geven en ook de pluimhortensia heeft water gekregen. De kruiden doen het goed zonder extra water en ik denk eraan andere planten neer te zetten. Planten die beter tegen de warmte en droogte kunnen."

Leren door te doen

Tekst en foto's I Ellen Boonstra-de Jong

Tijdens de algemene ledenvergadering kondigde onze voorzitter al aan dat de werkbeurten voortaan anders zouden worden georganiseerd. De leden van de commissie natuurontwikkeling en groenbeheer waren toen al druk doende om een meer eigentijdse manier te bedenken voor de tuinbeurten. Ada de Vette is een van de commissieleden en legt mij in klare taal uit wat er allemaal is veranderd en waarom.

Ada is al een jaar of veertien lid van deze commissie en heeft als tuinder nog meegemaakt dat tijdens de werkbeurten de tuinders het complex in werden gestuurd met de opdracht om de slootkanten onkruidvrij te maken. Tuinders die al lang tuinieren op Thurlede weten het vast nog wel. Het was de tijd van de zwarte aarde. Nu zien de oevers er groen uit. En hoewel er tuinders zijn die zich ergeren aan de hoog uitgegroeide vegetatie, genieten de vogels, vlinders en insecten er volop van.

Waarom anders?

Ada vertelt waarom het roer omging. “We waren vooral bezig om de werkbeurten te organiseren en moesten er altijd bij zijn als de tuinders aan het werk gingen. Ook de opkomst viel soms tegen en zo ging de lol er snel af.” Het moest allemaal beter en vooral leuker kunnen en zo ontstond het idee om de tuinders in teams te laten werken. Het complex werd opgedeeld in vier stukken en op ieder stuk werken twee teams, een A en een B-team. Ieder team bestaat uit ongeveer twaalf tuinders, waaronder één contactpersoon die bijhoudt wie er aan het werk is geweest en wat er is aangepakt. De contactpersoon kan weer een beroep doen op een lid van de commissie natuurontwikkeling en groenbeheer. De A-teams werken in de even maanden en de B-teams in de oneven maanden. En zo wordt er het hele jaar rond gewerkt en dat gebeurt ecologisch verantwoord. Ada vertelt wat dat betekent. “Ecologisch betekent in dit geval dat de biodiversiteit leidend is bij het onderhoud. Op sommige plekken worden bijvoorbeeld de brandnetels en distels niet weggehaald. Die planten zijn belangrijk voor bepaalde rupsen en insecten. Die worden weer gegeten door vogels en zo ontstaat een natuurlijke kringloop. We houden de vogelstand en insectenstand niet bij. Maar er vliegt hier heel veel rond en het is leuk om daaraan bij te dragen met die openbare stukken.”

Drie vliegen in één klap

Met deze nieuwe werkwijze krijgen de teamleden niet alleen veel meer eigen verantwoordelijkheid, maar ook groeit de onderlinge verbondenheid en de tuinders steken er ook nog wat van op. Ada: “De teamleden werken nu in een vast gebied in de buurt van hun eigen tuin en als ze op weg zijn naar hun tuin, zien ze gelijk wat er groeit, ze krijgen er meer gevoel bij en zien op den duur wat er in hun gebied nodig is.” Er zijn startbijeenkomsten geweest waarin de teamleden kennis maakten met elkaar en ze kregen een plan met aanwijzingen wat er maandelijks in de vier gebieden moet gebeuren. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk dat op sommige plaatsen het onkruid blijft staan, terwijl dat tussen de bloemenzee bij de ingang juist weggehaald moet worden. En hoewel Irado binnenkort de slootoevers gaat onderhouden, moeten de teamleden daar wel de zaailingen van bomen uitgraven. Gesnoeide heggen bij de hekken zorgen ervoor dat de hekken makkelijk open en dicht kunnen en ook de bankjes in het complex moeten bezitbaar blijven. Dat betekent dat het onkruid daar weg moet.

Enthousiasme

De meeste teamleden reageren enthousiast op de nieuwe werkwijze, hoewel sommige tuinders aangaven liever alleen te werken. De contactpersoon maakt hierover afspraken. Maar

omdat in de loods het tuingereedschap is opgeslagen, gaan de teamleden vooralsnog op vaste momenten aan de slag. Natuurlijk houden de vijf leden van de commissie natuurontwikkeling en groenbeheer de vinger aan de pols en maken zo nu en dan een rondje om te kijken hoe de vier delen van het complex erbij liggen. Daarnaast beraden ze zich er met het bestuur op hoe er opgetreden wordt tegen de tuinders die niet komen opdagen of zich helemaal onttrekken aan de toch nog altijd verplichte werkbeurten. Ada merkt op dat dit gedrag van alle tijden is en vooral heel jammer. Vanzelfsprekend duurt het nog wel even voordat de nieuwe werkwijze gemeengoed is en de contactpersonen hebben al verbeterpunten doorgegeven die vast en zeker besproken worden tijdens de eerste evaluatie in september.

Maar ook leren de teamleden iedere keer weer iets nieuws. Ada: “Het is allemaal nog een beetje uitproberen en kijken wat er werkt. Want voor sommige tuinders die nog niet zoveel verstand hebben van planten, is het nog best ingewikkeld en de leidraad die we maakten is niet voldoende. We praten erover hoe het beter kan. Misschien maken we wat filmpjes om te laten zien dat een bepaalde plant er misschien niet uitziet, maar toch nuttig is en moet blijven staan.” Leren door te doen en dat geldt niet alleen voor de teamleden, maar ook voor de commissieleden.

Tips voor de commissie

Bij de commissie natuurontwikkeling en groenbeheer zijn al verschillende tips binnengekomen. Annette Jongen verzamelde ze. Zo gaf de contactpersoon van team vier aan dat de plattegronden en de bijbehorende teksten niet duidelijk genoeg zijn. Dat veroorzaakt problemen bij de onderlinge communicatie. Beide documenten zullen duidelijker en vooral concreter worden gemaakt. Een van de contactpersonen zette de werkzaamheden in een maandkalender, zodat je direct ziet wat er gedaan moet worden. Ook dat idee wordt uitgezet voor alle teams. Verder gaat het Gereedschapshuis (let op: niet het Verenigingshuis) de rest van het jaar op vaste zaterdagen om 9:30 uur open, te weten 5 september, 3 oktober en 7 november.

Geel gras

Langzaamaan is misschien ook jouw grasveld veranderd in een gele vlakte. Over het algemeen - tenminste dat zeggen de deskundigen - gaat gras na acht weken droogte dood. Tot het zover is, houdt het gras eigenlijk een winterslaap in de zomer. Als er nog wat groene stukken gras zijn te zien, komt dat door een gezond wortelgestel. Geel gras is dus niet altijd het einde van je grasmat. Het gras investeert het weinige vocht en wat voeding aan de graskroon, het kleine stukje gras dat net boven de aarde uitsteekt. Als er weer regen valt, komt de grasmat vanzelf tot leven. Als het mag, sproei dan wat extra. Zie je daarna nog gele plekken ter grootte van een handpalm, kun je ervan uitgaan dat het daar niet meer goed komt. Bijzaaien dus. En na zo’n zware zomer geniet het gras van wat extra organische mest.

Activiteiten

Nieuwsgierig naar wat er allemaal te doen is op Thurlede? Kijk dan op onze website https://thurlede.nl/agenda/

Schoon schip

Ook dit jaar zorgde het bestuur ervoor dat alle tuinders hun rotzooi kwijt konden in containers. Twee zaterdagen stonden er steeds twee containers klaar. Net zoals vorig jaar verliep het allemaal vlekkeloos. Laten we dat gedrag volhouden. Helaas stond er een paar weken later alweer grof vuil aan de weg. Er zijn nog steeds tuinders die geloven dat de kabouters hun rotzooi wel opruimen. Spaar het op voor volgend voorjaar of lever het zelf in bij Irado. Doen hoor!

Winterklaar?

Wist je dat je je tuin niet altijd winterklaar hoeft te maken? Voor de biodiversiteit is het zelfs beter om een rommelige tuin te hebben.

Alle rommel in de tuin is een potentiele plek voor kleine beestjes. Juist in de winter hebben ze tuinen hard nodig, voor een plek om te nestelen of voedsel te vinden. In de winter hoef je daarom niet je hele tuin te snoeien, dit scheelt tijd. Maar je helpt er ook de biodiversiteit mee. Laat bijvoorbeeld de stengels van vaste planten die in de winter afsterven tot het voorjaar staan. Vaak hebben ze een mooi silhouet en zorgen ze voor reliëf in een verder kale tuin.

Afgestorven planten bieden voor veel insecten een overwinteringsplaats. Spinnetjes en kleine kevertjes verstoppen zich tussen deze planten en wachten hier rustig het voorjaar af. In de holle stengels van planten overwinteren insecten, zoals het lieveheersbeestje of bijen. Door uitgebloeide bloemen te laten staan, maak je ook de vogels blij met de zaden die ze hierin vinden. Ruim de herfstbladeren tussen struiken en planten niet op, maar laat ze juist liggen. De bladeren zorgen voor een isolerende laag op de grond, waardoor de vorst minder snel de wortels van planten aantast. Ook zitten hier veel voedingsstoffen in waar de grond van profiteert.

Niet alleen planten, maar ook egels zijn erg blij met een hoop bladeren in de tuin. Hier vinden ze een fijn plekje om te schuilen. Wel is het belangrijk om de bladeren van het gazon of uit de vijver te halen. Bladeren in de vijver onttrekken zuurstof en hebben een verstikkende werking op gras.

Welkom

Tuin 3	Judith van Woerden
Tuin 32	Kevin Balster
Tuin 121	Ali Talagui
Tuin 249	Dimitrijs van Zadoroznijs

Vishappen

Ook dit jaar werden we weer verwend met haring die te koop was in de daarvoor speciaal opgezette kraam. Hulde aan allen die dit mogelijk maakten en natuurlijk weer veel complimenten voor de mensen achter de bar die ons van drank voorzagen.

Uitgebaggerde slootjes

Dwars door het park lag een dikke slang waarmee de bagger uit de slootjes werd weggepompt. De drek werd allereerst op de grasvelden buiten ons complex gespoten en daarna in apart aangelegde depots. De mannen die deze klus uitvoerden, vertelden dat ze met een bootje met schuif de bodem afschraapten op 60 centimeter (de slootjes rondom ons complex op 80 centimeter). De schuif duwde de bagger naar het einde van het slootje, waar de slang klaar lag om de boel af te voeren. Helaas moesten de werkzaamheden worden gestaakt door de droogte en de daarmee samenhangende lage waterstand.

Jong Thurlede

Maak jij deze herfst een mooie foto van een paddenstoel die bij jullie in de tuin groeit? Stuur de foto op naar de redactie.

Zoek de tien verschillen

Dit heb je nodig om de dromenvanger op het plaatje te maken:

- Een buigzame, dunne tak
- Mooie veren, schelpen, takjes, bloemetjes, zaadhulsjes enz
- Touw
- Lijm
- Eventueel gekleurd lint of touw om de dromenvanger mee te versieren

Zo ga je te werk:

Haal de schors en de zijtakjes van de tak af. Buig de tak tot een ring en maak de uiteinden aan elkaar vast met wat touw. Neem daarna een lange draad en knoop die goed vast aan de ring. Span de draad naar de overkant van de ring en wikkel deze eromheen. Herhaal dit nog een paar keer zodat er een web ontstaat. Je kunt het web van je dromenvanger versieren door bijvoorbeeld schelpjes of bloemetjes door de draad te rijgen. Doe een druppeltje lijm op het schelpje of het kraaltje, dan blijft het goed zitten. Onderaan de dromenvanger knoop je een paar draden of koordjes. Knoop hier de veren, takjes, en bloemetjes aan vast. Je kunt eventueel eerst kralen door de draad rijgen om het extra mooi te maken. Hang de dromenvanger boven je bed.

Weet jij wat er in de lege vakjes komt?

